

Fiscale ramingstoelichting bij Miljoenennota 2024

bijlage 25 – fiscale fossiele regelingen

Deze bijlage geeft een overzicht van de berekeningen achter de budgettaire omvang van de fiscale fossiele regelingen vermeld in tabel 1 en 2 van bijlage 25 uit de Miljoenennota. Tabel 1 uit deze bijlage van de Miljoenennota toont alle regelingen in de categorie ‘Fiscale fossiele brandstofsubsidies’ en tabel 2 toont alle fossiele regelingen in de categorie ‘Overige fiscale regelingen m.b.t. non-energetisch en indirect gebruik fossiele brandstoffen’.¹ Deze ramingstoelichtingen zijn vergelijkbaar met de ramingstoelichtingen zoals die worden gepubliceerd bij de maatregelen die onderdeel uitmaken van een Belastingplan met een toelichting op de ramingen aan de hand van de belangrijkste bronnen en aannames. Er is geen inhoudelijke toelichting op de betreffende fiscale regelingen opgenomen omdat deze reeds te vinden is in bijlage 25 van de Miljoenennota.

De berekeningen gaan niet over eventuele beleidsaanpassingen maar laten het budgettaire beslag van iedere individuele regeling zien. Dat is de budgettaire omvang van het feitelijk gebruik van een regeling waarin bijvoorbeeld geen gedragseffecten van mogelijke aanpassingen of afschaffing zijn meegenomen. Het afschaffen van een regeling levert dan ook niet het bedrag op dat wordt weergegeven in de berekeningen, voornamelijk door gedragseffecten. Tot slot is het weergegeven budgettaire belang sterk afhankelijk van de gekozen benchmark. Daarop is in bijlage 25 van de Miljoenennota een nadere toelichting te vinden. In deze ramingstoelichting is volstaan met het vermelden van de in de berekeningen gebruikte benchmarks.

¹ Tabel 3 met niet-fiscale regelingen met een directe relatie tot fossiel energiegebruik valt buiten de scope van deze ramingstoelichting omdat het maatregelen aan de uitgavenkant van de begroting betreft.

Inhoud

Tabel I - fiscale fossiele brandstof subsidies	3
Energiebelasting.....	3
Kolenbelasting.....	7
Accijns.....	8
Btw.....	10
Tabel II – overige fiscale regelingen m.b.t. non-energetisch en indirect gebruik fossiele brandstoffen	11

Tabel I - fiscale fossiele brandstof subsidies

Energiebelasting

Verlaagd EB tarief glastuinbouw

Toelichting

Voor de raming van de grondslag is gebruik gemaakt van realisatiegegevens van de Belastingdienst en ontwikkelingen van het gasgebruik in de glastuinbouwsector van het CBS en de Klimaat en Energieverkenning (Klimaat en energieverkenning PBL, 2022, hierna: KEV22). De grondslag is afgezet tegen het verschil met de reguliere tarieven in de eerste drie schijven van de energiebelasting.

Berekening

Schijf 1: 364 miljoen m³ * (€ 0,48980- € 0,07867) = € 152 miljoen.

Schijf 2: 305 miljoen m³ * (€ 0,09621 - € 0,03629) = € 19 miljoen.

Totaal: € 171 miljoen.

Vrijstellingen EB voor metallurgische en mineralogische procedés & Vrijstelling voor elektriciteit gebruikt voor chemische reductie en elektrolytische procedés

Toelichting

Voor de raming is gebruik gemaakt van gegevens uit het onderzoek van Trinomics (Effectenonderzoek vrijstellingen energiebelasting, 2023) naar de impact van de afschaffing van vrijstellingen in de energiebelasting. De grondslag is afgezet tegen het reguliere verbruik in de schijven van de verschillende sectoren in de energiebelasting.

Berekening

Metallurgische en mineralogische procedés

	Verbruik in mln m ³ / mln kWh	Tarief in euro	Budgettair in mln euro
Schijf 1 en 2 gas	16	0,4898	8
Schijf 3 gas	44	0,0962	4
Schijf 4 gas	148	0,0511	8
Schijf 5 gas	282	0,0392	11
Schijf 1 en 2 elektriciteit	57	0,1259	7
Schijf 3 elektriciteit	226	0,1005	23
Schijf 4 elektriciteit	1.448	0,0394	57
Schijf 5 elektriciteit	4.034	0,0018	7
Totaal			123²

² Door afronding wijkt het totaal af van de som van de hier weergegeven onderliggende posten.

Vrijstelling voor elektriciteit gebruikt voor chemische reductie en elektrolytische procedés

	Verbruik in mln m3 / mln kWh	Tarief in euro	Budgettair in mln. euro
Schijf 5 elektriciteit	7.428	0,0018	13 ³

Inputvrijstelling aardgas elektriciteitsopwekking

Toelichting

Aardgas dat gebruikt wordt voor elektriciteitsproductie in installaties met een rendement hoger dan 30%, is momenteel vrijgesteld van energiebelasting. Voor de raming is gebruik gemaakt van verbruiksgegevens uit het onderzoek van Trinomics (Effectenonderzoek vrijstellingen energiebelasting, 2023) naar de impact van de afschaffing van vrijstellingen in de energiebelasting, CBS-gegevens over de WKK-inzet in 2020 en detailcijfers uit KEV22-ramingen over de ontwikkeling van de WKK-inzet. De grondslag is afgezet tegen het reguliere verbruik in de schijven van de verschillende sectoren in de energiebelasting. Voor de tweede benchmark is alleen gekeken welk deel van de inzet extra vrijgesteld wordt, rekening houdend met het feit dat een deel van de vrijstelling ziet op het voorkomen van dubbele belasting. Hierbij is uitgegaan van een vrijgestelde inzet van 1,67MJ gas per MJ opgewekte elektriciteit. Dit uitgangspunt sluit aan op de vormgeving van de inputvrijstelling zoals voorgesteld in het Belastingplan 2024.

Voorbeeld

Bij een elektrisch rendement van 50% is voor de opwekking van 1 MJ elektriciteit 2MJ gas nodig. Van de 2MJ zou op basis van bovenstaand uitgangspunt 1,67 MJ vrijgesteld worden (benchmark 1). In werkelijkheid wordt in de huidige wetgeving echter 2MJ vrijgesteld en wordt er dus 0,33 MJ extra vrijgesteld (benchmark 2).

Berekening

	Vrijgestelde inzet op basis van opwek+verlies in mln m3	Totale vrijgestelde inzet in mln m3	Tarief in euro	Budgettair benchmark 1 in mln. euro	Budgettair benchmark 2 in mln. euro
Schijf 1 & 2	55	104	0,4898	51	27
Schijf 3	303	574	0,0962	55	29
Schijf 4	881	1.715	0,0511	88	45
Schijf 5	1.489	7.575	0,0392	297	58
Totaal				491	159

³ In de bijlage van de Miljoenennota wordt een bedrag van 12 miljoen genoemd. Dit betrof een onterechte afronding naar beneden

Belastingvermindering energiebelasting (vast bedrag per elektriciteitsaansluiting)

Toelichting

Vanuit de Belastingdienst zijn realisatiegegevens beschikbaar van het aantal keer dat de belastingvermindering is toegepast tot en met 2022. Op basis van de groei van het aantal huishoudens uit de KEV22 is dit aantal geschat voor 2023. Voor de tweede benchmark waarin alleen het fossiele deel wordt berekend is gewerkt met een afslag van 46% gebaseerd op het aandeel fossiele opwek uit de KEV22 voor het jaar 2023.

Berekening

8,497 miljoen * € 493,27 = € 4.191 miljoen.

4,191 miljoen * (1-0,46) = € 2.263 miljoen.

Degressieve tariefstructuur energiebelasting aardgas en elektriciteit

Toelichting

Voor de raming wordt aangesloten bij de reguliere ramingsmethode die gebruikt wordt voor maatregelen in de energiebelasting. De basis zijn de realisatiecijfers van de Belastingdienst. Deze zijn op dit moment volledig beschikbaar tot en met 2021 en voor een groot deel ook van 2022. Deze cijfers worden op basis van CBS-realisatiecijfers per sector en de KEV22-prognose per sector geëxtrapoleerd voor 2023. Hierbij is specifiek een verdere correctie doorgevoerd voor de aanzienlijke aardgasbesparing die in 2022 is opgetreden op basis van CBS gegevens over besparingen van verschillende sectoren in de gascrisis. Het totale belastbare verbruik ligt hierdoor 22% onder het verbruik van 2021.

Voor de tweede benchmark waarin alleen het fossiele deel wordt berekend is gewerkt met een afslag van 46% gebaseerd op het aandeel fossiele opwek uit de KEV22 voor het jaar 2023.

Berekening

	Verbruik in mln m3 / mln kWh	Tariefverschil met eerste 2 schijven in euro	Budgettair in mln euro
Schijf 3 gas	994	0,39359	391
Schijf 4 gas	2.066	0,43871	906
Schijf 5 gas	2.418	0,45061	1.089
Totaal gas			2.387
Schijf 3 elektriciteit	8.351	0,02553	213
Schijf 4 elektriciteit	33.560	0,08657	2.905
Schijf 5 elektriciteit	28.286	0,12424	3.514
Totaal elektriciteit (benchmark 1)			6.633
Afslag aandeel hernieuwbaar (benchmark 2)			3.582

Teruggaafregeling energiebelasting voor instellingen

Toelichting

Voor de raming is gebruik gemaakt van realisatiecijfers van de teruggaafregeling tot en met 2021 van de Belastingdienst. Deze realisatiecijfers omvatten zowel budgettaire bedragen als verbruikscijfers. Het verbruik is vervolgens geëxtrapoleerd op basis van de KEV22-prognose ontwikkeling gas- en elektriciteitsverbruik voor de sector diensten. Hierdoor ligt het gasverbruik 20% lager in 2023 dan in 2021 en het elektriciteitsverbruik 5% lager. Deze verbruikscijfers zijn vervolgens vermenigvuldigd met de tarieven in de eerste schijf en 50% (aandeel teruggaaf energiebelasting).

Berekening

	Verbruik in mln m3 / mln kWh	Tarief in euro	Betaalde Energiebelasting in mln euro	Teruggave in mln euro
Gas	61	0,4898	30	15
Elektriciteit	278	0,1259	35	17
Totaal			75	32

Raffinaderijvrijstelling – energiebelasting

Toelichting en berekening

Voor de raming is gebruik gemaakt van gegevens van Kalavasta (Impactanalyse belastingmaatregelen basisindustrie, 2023) over de totale omvang van het raffinaderijgas. Kalavasta geeft aan dat de omvang hiervan 60 PJ is. Omgerekend naar m3 gas en het tarief in de hoogste schijf komt de omvang hiermee op: $60 \text{ PJ} * 31,6 * \text{€ } 0,03919 = \text{€ } 74 \text{ miljoen}$.

Vrijstelling voor restgassen die op eigen inrichting zijn ontstaan en daar weer worden ingezet (artikel 59)

De energie-inhoud van de restgassen die ontstaan in raffinaderijen, bij gebruik van kolen in de staalproductie en in stoomkrakers zijn in de andere posten in dit overzicht reeds meegenomen.

Teruggaafregeling energiebelasting voor gebruik aardgas als brandstof voor vaartuigen op communautaire wateren (inclusief visserij, exclusief particuliere pleziervaartuigen)

Er zijn de afgelopen jaren geen verzoeken geweest voor deze teruggaafregeling. Derhalve is voor deze post geen raming gemaakt.

Kolenbelasting

Vrijstelling kolenbelasting voor duaal verbruik

Toelichting en berekening

Voor de raming is gebruik gemaakt van gegevens van Kalavasta (Impactanalyse belastingmaatregelen basisindustrie, 2023). Het duaal gebruik van kolen is naar schatting 4,3 miljoen ton in 2023. Vermenigvuldigd met het tarief in de kolenbelasting van € 16,47 per ton komt de vrijstelling uit op 4,293 miljoen ton * € 16,47 = € 71 miljoen.

Vrijstelling kolenbelasting voor elektriciteitsopwekking

Toelichting en berekening

Op basis van CBS-gegevens is de inzet van kolen voor elektriciteitsproductie in 2023 geraamd. Dit is 120 PJ oftewel 4,7 miljoen ton kolen. Vermenigvuldigd met het reguliere tarief in de kolenbelasting van € 16,47 per ton is de omvang € 79 miljoen.

Voor de tweede benchmark is uitgegaan van een rendement van 47%⁴ waarmee 53% van de vrijstelling niet toegerekend kan worden aan de opwek en dus de voorkoming van dubbele belasting. De omvang van de vrijstelling komt hiermee op € 42 miljoen.

⁴ In de KEV22 wordt een rendement van kolencentrales weergegeven van 44% voor 2021 en een rendement van kolencentrales van 50% geraamd voor 2025. Er is derhalve voor het midden tussen deze twee gekozen.

Accijns

Raffinaderijvrijstelling accijns

Toelichting

De omvang van minerale oliën die onder de raffinaderijvrijstelling vallen is gebaseerd op data van het CBS in 2019. De data van 2019 vormt de grondslag voor de raming omdat dit het meest recente jaar is waar data voor beschikbaar is. Vervolgens is de omvang in Peta joule omgerekend naar miljoen kilogram. De omvang van het gebruik van minerale oliën in kilogram wordt vermenigvuldigd met het accijnstarief per kilogram om tot de omvang van de raffinaderijvrijstelling per brandstofsoort te komen. De totale omvang van de raffinaderijvrijstelling komt daarmee neer op € 26 miljoen.

Berekening

	2019 in PJ	Ratio PJ/mln kg	2019 in mln kg	Accijnstarief per kg	Omvang vrijstelling in mln euro
Overige aardolieproducten	10,3	0,0284	363	0,0389	14
Lpg	1,6	0,045	35	0,3441	12
Totaal					26

Verschil accijnstarief diesel en benzine / LPG en benzine

Toelichting

De totale accijnsopbrengst van minerale oliën is geraamd op basis van macro-economische variabelen uit het CEP 2023 van het CPB en bedraagt € 3873 miljoen in 2024. Bij deze raming is uitgegaan van het jaar 2024 in plaats van 2023, om het bedrag te tonen zonder de tijdelijke verlaging van de brandstofaccijnzen in 2023. Deze ramingsmethodiek wordt nader toegelicht in bijlage 5 van de Miljoenennota. Deze opbrengst wordt vermenigvuldigd met de verhouding van diesel en lpg in minerale oliën om tot de opbrengst per brandstofsoort te komen. Hierna wordt de opbrengst in 2024 gedeeld door het tarief om te bepalen hoeveel liters, in miljoenen, er verkocht worden in 2024. Deze liters worden vermenigvuldigd met het benzinetarief in 2024, wat 0,96 eurocent per liter bedraagt, om tot de verwachte opbrengst van minerale oliën bij een gelijk tarief tussen benzine en diesel te komen. Nu wordt de fossiele subsidie berekend door het verschil in opbrengst van minerale oliën met een benzinetarief en een dieseltarief. Dit resulteert in de omvang van de fossiele subsidie voor benchmark 1 van € 2.013 miljoen en voor lpg komt die uit op € 276 miljoen. Aangezien LPG/CNG en dieselvoertuigen een hogere mrb betalen dan benzinevoertuigen wordt voor de tweede benchmark dit bedrag in mindering gebracht op de fossiele subsidie. Dit leidt tot een fossiele subsidie voor benchmark 2 van € 1.282 miljoen voor diesel en € 246 miljoen voor lpg.

Berekening

	Verhouding mineralen oliën	Opbrengst t 2024 in mln euro	Tarief in euro	Liters in mln	Opbrengst met benzinetarief	Fossiele subsidie in mln euro (benchmark 1)	Mrb in mln euro	Fossiele subsidie zonder mrb in mln euro (benchmark 2)
Diesel	0,978	3788	0,63	6028	5801	2013	731	1282
Lpg	0,022	85	0,23	375,84	361	276	30	246

Vrijstelling gebruik van kerosine in het internationale luchtverkeer en vrijstelling gebruik van stookolie en diesel (met name zeevaart, binnenvaart en werktuigen op schepen/pontons)

Toelichting

Het verbruik van brandstoffen in de lucht- en scheepsvaart is gebaseerd op data van het CBS uit 2022 en is weergegeven in miljoen kilogram. Dit is het meest recente jaar waar data voor beschikbaar is en vormt daarom de beste grondslag voor de omvang van de vrijstelling. Een uitzondering hierop is het verbruik in de binnenvaart waarvoor de data van het CBS in Peta joule zijn weergegeven en eerst zijn omgerekend naar miljoen kilogram. Vervolgens is het verbruik voor alle categorieën omgezet naar liters met de relevante kg/L-ratio per brandstofsoort omdat de accijnstarieven per liter brandstof worden geheven. Uitzondering hier is stookolie waar het accijnstarief per kilogram wordt geheven. De opgebouwde reserves zijn hier niet in meegenomen omdat die bijna niet veranderen over de tijd en daardoor een nihil effect hebben. Tot slot zijn de berekende liters vermenigvuldigd met het accijnstarief per brandstofsoort.

Berekening

	Verbruik in 2023 in mln kg	Ratio kg/L	Verbruik in mln liters	Accijnstarief per 1000 liter in euro	Omvang vrijstelling in mln euro
Vrijstelling kerosine	3.068	0,804	3.816	571,75	2.182
Vrijstelling stookolie	10.381			41,31	429
Vrijstelling diesel (internationale marine)	2.339	0,845	2.768	571,75	1.583
Vrijstelling diesel (binnenvaart)	240	0,845	283	571,75	162

Btw

Btw-vrijstelling kerosine

Toelichting

De raming voor de vrijstelling op kerosine is gebaseerd op verbruiksgegevens van kerosine in Nederland en de prijs van kerosine in de week van 28 juli 2023. Het CBS rapporteert het gebruik van kerosine in internationale luchtvaart vanuit Nederland in miljoen kilogram. Deze gegevens zijn gebruikt omdat deze kerosine is vrijgesteld van btw in Nederland. Deze gegevens zijn beschikbaar tot en met 2022, dus deze cijfers worden geëxtrapoleerd naar 2023 aan de hand van de verandering in het aantal vliegbewegingen in Nederland tussen 2022 en 2023. De prijs van kerosine komt van de jet fuel price monitor van de IATA. Deze monitor rapporteert een prijs van 270,11 dollar cent per gallon kerosine in Europa per 28 juli 2023. Omgerekend met de wisselkoers van die dag komt dit uit op circa 0,8 euro/kg. Door het verbruik te vermenigvuldigen met de prijs is de grondslag bepaald, die vermenigvuldigd is met het algemene btw-tarief. De omvang van de fossiele subsidie bedraagt daarmee 3286 miljoen kg * 0,801 * 0,21= € 553 miljoen.

Omdat de afnemers van kerosine (luchtvaartmaatschappijen) naar verwachting allemaal aftrekgerechtigd zijn, kunnen zij de hogere btw in aftrek brengen, waardoor er per saldo voor hen geen nadeel optreedt. Ook voor de overheid geldt dat het geval van een hoger btw-tarief de hogere btw-inkomsten op kerosine weggestreept worden tegen de hogere btw-teruggaaf voor luchtvaartmaatschappijen. Exclusief de aftrekgerechtigde bedrijven zou de fossiele subsidie op nihil uitkomen.

Berekening

	Verbruik 2023 in mln kg	Prijs kerosine in euro/kg	Btw-tarief	Fossiele subsidie in mln euro
Kerosine	3286	0,8015	21%	553

Tabel II – overige fiscale regelingen m.b.t. non-energetisch en indirect gebruik fossiele brandstoffen

Vrijstelling voor non energetisch verbruik van aardgas

Toelichting en berekening

De raming is primair gebaseerd op CBS-realisatiecijfers over 2022 van het non-energetisch gebruik van aardgas. Het gebruik hiervan is in de periode 2019-2022 fors afgenomen van 3,5 mld. m³ naar 2,2 mld m³ en ligt hiermee ook onder het niveau 2019 uit de studie van Kalavasta (Impactanalyse belastingmaatregelen basisindustrie, 2023). Derhalve is afgeweken van de studie van Kalavasta en aangesloten bij de meest recente realisatiecijfers. De grondslag is vermenigvuldigd met het tarief uit de 5^e schijf aardgas in de energiebelasting.

Berekening

2,2 miljard m³ * € 0,0391 = € 85 miljoen.

Niet heffen van accijns op non energetisch verbruik minerale oliën

Toelichting

De omvang van het niet-energetisch verbruik van brandstoffen is berekend door het Kalavasta (Impactanalyse belastingmaatregelen basisindustrie, 2023) aan de hand van de capaciteit van drie stoomkraakbedrijven. De data over 2019 vormt de grondslag van de raming omdat voor dit jaar het volume in Peta joule gegeven is door het CBS. Kalavasta berekent het verbruik van minerale oliën in Peta joule door te kijken naar de feedstock-capaciteit van Shell, Sabic en Dow in kton per jaar, wat uitkomt op 12.750 kton, zoals beschreven in het MIDDEN rapport van het PBL (MIDDEN rapport PBL, 2021). Vervolgens wordt met een door de industrie gebruikelijke aanname van 8000 vollasturen per jaar, van het maximale draainiveau van 8760, berekend hoeveel van de capaciteit daadwerkelijk wordt verbruikt. Hierdoor wordt 91,32% van de maximale capaciteit gerealiseerd en komt het werkelijke verbruik in 2019 uit op 11.643 kton uit. Dit wordt gedeeld door het verbruik in kton in 2019 gemeten door het CBS. Het verbruik in gewicht berekend door Kalavasta ligt 18,3% hoger dan de berekening van het CBS. Kalavasta en het CBS gaan uit van een andere verdeling van grondstoffen met verschillende verbrandingswaarde waardoor het verbruik gemeten door Kalavasta in termen van energie 15,6% hoger uitkomt dan gemeten door het CBS. Het verbruik in Peta joule gemeten door Kalavasta wordt berekend door het verbruik in Peta joule gegeven door het CBS te verhogen met het extra verbruik in termen van energie. Hierdoor komt het aantal Peta joule uit op 511. Dit wordt vermenigvuldigd met de europrijs per giga joule. Aangezien 1 Peta joule gelijk staat aan 1 miljoen giga joule geeft deze berekening gelijk de budgettaire omvang van de vrijstelling in miljoenen. De verschillende oliestromen worden niet opgesplitst omdat is uitgegaan van een overkoepelend tarief voor het gehele volume aan olie. Hierdoor wordt één tarief voor de totale 511 PJ aan olie gebruikt. Voor het tarief is in de berekening aangesloten bij het geldende accijnstarief voor ongelode lichte olie in 2023, zonder de tijdelijke korting. Voor deze benchmark is gekozen omdat verreweg het

grootste deel van input aan olieproducten in de stoomkraker bestaat uit nafta. Het non-energetisch verbruik van nafta valt niet onder de accijns, maar nafta is wel een lichte olie. In de accijns kunnen minerale oliën waarvoor geen tarief is vastgesteld aan de accijns worden onderworpen voor de gelijkwaardige brandstof geldende tarief. De omvang van de vrijstelling van niet-energetisch gebruik minerale oliën komt uit op € 14.211 miljoen.

Berekening

	Capaciteit 2019 in kton/jaar	Tijd dat fabriek draait in %	Verbruik 2019 in kton/jaar	Verschil in verbruik gewicht in %	Verschil verbruik in energie in %	Verbruik in PJ	Tarief in euro/GJ	Omvang vrijstelling in mln. euro
Shell + Sabic + Dow	12750	91,32%	11.643	18,3%	15,6%	511	27,83	14.211
CBS			9843			442		

Btw-vrijstelling internationaal personenvervoer (schepen en luchtvaartuigen)

Toelichting

De gegevens voor de ramingen van de btw-vrijstellingen voor personenvervoer middels luchtvaart en scheepvaart komen uit de CBS-btw-bijlage over 2022. De btw-bijlage wordt door het CBS opgesteld op basis van de voorlopig cijfers van de nationale rekeningen. Hierin staan de bestedingen (grondslagen) aan bepaalde productgroepen met het algemene of verlaagde tarief. Voor deze ramingen is gekeken naar de grondslagen voor de producten luchtvaart (€ 3822 miljoen) en vervoer over water (€ 96 miljoen). De grondslagen worden geïndexeerd naar 2023 aan de hand van de macro-ontwikkeling van totale btw-inkomsten bepaald middels geraamde btw-opbrengst ten behoeve van de rijksbegroting, op basis van macro-economische variabelen uit het CEP 2023 van het CPB (zie bijlage 5 van de Miljoenennota voor nadere toelichting). De totale inkomstenderving wordt bepaald door deze grondslagen te vermenigvuldigen met het verschil tussen het algemene tarief en het nultarief. Voor luchtvaart: € 4152 miljoen * 0,21 = € 872 miljoen, en voor scheepvaart: € 96 miljoen * 0,21 = € 20 miljoen.

Een deel van de bestedingen wordt gedaan door bedrijven met recht op vooraf trek van btw. Omdat zij de in rekening gebrachte btw in aftrek kunnen brengen maakt het financieel en budgettair niet uit hoe hoog het btw-tarief is. Tussen haken is de omvang van de subsidie opgenomen als de aftrekgerechtigde bedrijven buiten beschouwing wordt gelaten. Overigens is in de btw-richtlijn vastgelegd dat alleen btw geheven mag worden over het deel van de reis dat door Nederland gaat.

Berekening

	Grondslag 2023 in mln euro	Btw-tarief	Fossiele subsidie in mln euro
Luchtvaart	4152	21%	872 (714)
Schepen	96	21%	20 ⁵ (14)

⁵ In de Miljoenennota stond hier nog een bedrag van € 44 miljoen voor genoteerd, dit bleek te hoog door dubbelstellingen.

Vrijstelling in de bpm voor bestelauto ondernemers

Toelichting

Dit betreft het budgettaire beslag van de vrijstelling in de bpm voor bestelauto's van ondernemers in 2023. In Belastingplan 2023 is geregeld dat deze vrijstelling per 2025 vervalt. Voor de raming wordt gebruik gemaakt van Belastingdienstdata om de bestelauto's die fiscaal gezien van ondernemers zijn te identificeren. Dit wordt gecombineerd met rdw-data voor de catalogusprijzen van die bestelauto's. Hiermee kan de hoogte van de bpm-vrijstelling voor deze bestelauto's berekend worden.

Berekening

In 2023 worden naar verwachting circa 67.200 nieuwe bestelauto's door ondernemers gekocht, met naar verwachting een gemiddelde bpm van € 14.180, waarmee de raming uitkomt op € 953 miljoen.⁶

Verlaagd tarief in de mrb voor bestelauto ondernemers

Toelichting

De raming is gemaakt op basis van gegevens van de Belastingdienst van het aantal bestelauto's voor ondernemers in de mrb, per gewichtsklasse en brandstofsoort, stand juni 2023. De aantallen in juni zijn een goede benadering om de mrb op jaarbasis te bepalen.

Berekening

Per gewichtsklasse wordt de mrb volgens het verlaagde tarief berekend en dit wordt afgezet tegen het standaard mrb-tarief per gewichtsklasse en brandstofsoort zoals dat geldt voor bestelauto's en personenauto's van particulieren. Vermenigvuldigd met het aantal per gewichtsklasse en brandstofsoort levert dit voor 2023 een budgettaire omvang van € 1089 miljoen op.

Overige regelingen in de bpm

Toelichting

De raming is gebaseerd op Belastingdienstdata voor de teruggaven in de bpm tot en met 2022 voor de betreffende regelingen. Per regeling fluctueren de nieuwverkopen, maar gemiddeld komt de budgettaire omvang elk jaar in totaal ongeveer op hetzelfde uit. Voor 2023 is de inschatting dat het om € 13 miljoen gaat.⁷

Berekening

Realisatiecijfers van de Belastingdienst tot en met 2022, waarbij, gegeven de ontwikkeling in de afgelopen jaren, verondersteld wordt dat de budgettaire omvang ongeveer constant is over de jaren heen.

⁶ In de Miljoenennota 2024 is in Bijlage 25, Tabel 2, abusievelijk € 935 miljoen ipv € 953 miljoen opgenomen.

⁷ In de Miljoenennota 2024 is in Bijlage 25, Tabel 2, abusievelijk € 18 miljoen ipv € 13 miljoen opgenomen.

Overige regelingen voor verschillende doelgroepen in de mrb

Toelichting

De ramingen worden gemaakt op basis van microdata van de Belastingdienst voor de betreffende vrijstellingen en kortingen in mrb, stand juni 2023. Voor het kwarttarief voor kampeerauto's wordt ook gebruik gemaakt van de stand december 2022.

Berekening

Voor vrijstellingen wordt de hoogte van de mrb bepaald die zou gelden zonder vrijstelling. Voor kortingen (kwarttarief/halftarief/verlaagd tarief) wordt de mrb afgezet tegen de mrb die zou gelden zonder korting. De omvang van het totaal aan bijzondere regelingen in de mrb dat hier vermeld staat komt uit op € 516 miljoen. Voor de kwarttarieven wijkt door schorsingen van kampeerauto's het aantal voertuigen in de zomer sterk af van het aantal in de winter. Kampeerauto's worden gemiddeld ongeveer de helft van de tijd geschorst. Daarom is het gemiddelde genomen van de derving op basis van de aantallen in de winter en in de zomer.

Budgettaire omvang regelingen

Bedragen in mln euro, '+' = saldoverbeterend

	2023
Totaal	516⁸
Verlaagd tarief bestelauto gehandicapten	17
Vrijstelling Taxi's of OV	48
Diverse vrijstellingen	29
Kwarttarieven	238
Nihil tarief OV-autobus op aardgas of LPG	0
Halftarief Kampeerauto	2
Brandstof toeslag nihil/verlaagd LNG/CNG/LPG-G3	71
Gematigd tarief rijdende winkel	0
Motorrijtuigen <40 jaar	99
Oldtimer overgangsregeling	10

⁸ Optelling kan door afronding afwijken.